

සේනා දළඹුවා සාර්ථකව පාලනයට ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රම භාවිතා කරමු

සේනා දළඹුවා *Spodoptera frugiperda* (ස්පොඩොප්ටෙරා ෆ්රුජිපර්ඩා) 2018 වසරේ ලංකාවේ ප්‍රථම වරට වාර්තා වූ ආක්‍රමණශීලී නිරෝධායන පළිබෝධකයෙකි. මෙම සත්ත්වයා තිරසර ලෙස පාලනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන්නේ කෘමිනාශක යෙදීම කෙරෙහි පමණක් වැඩි විශ්වාසය තබා කටයුතු කිරීම නොව, වගාවේ මුල් අවධියේ සිටම සැලකිලිමත් වී ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රම අනුගමනය කිරීමයි. මෙහිදී වඩාත් වැදගත් වන්නේ කන්නය ප්‍රමාද නොවී නියමිත කාල සීමාව තුළදී වගාව ආරම්භ කිරීමයි. වියළි කලාපයේ මහකන්නයේ වර්ෂාපෝෂිත තත්ත්ව යටතේ වගාව සිදුකිරීමේදී සැප්තැම්බර් මස වැසි ආරම්භයත් සමඟ වගාව ආරම්භ කළ

යුතුය. තවද යායක ගොවින් විවිධ අවස්ථාවලදී වගාව ආරම්භ කිරීම නිසාද හානිය වැඩි වේ. එකම අවස්ථාවක වගාව ආරම්භ කළ විට එකම වර්ධන අවධියක සියලු වගාවන් පවතින නිසා හානිය එතරම් දරුණු නොවේ. මීට අමතරව අත්හැර දැමූ පැරණි වගා අසල නව වගාවන් ආරම්භ කිරීම ද හානිය වැඩි වීමට බලපෑ හැකිය. හානියට පත්ව අත්හැර දැමූ වගාවන් කඩිනමින් විනාශ කිරීම වැදගත් වේ.

අස්වනු ලබා ගත් විගස හෝග අවශේෂ විනාශ කිරීම හා පසේ සිටින පිලා අවස්ථා විනාශ කිරීම සඳහා පස ගැඹුරට සි සැම ඉතා වැදගත් වේ. රසායනික පොහොර යෙදීමේදී නිර්දේශිත පොහොර ප්‍රමාණය පමණක් යෙදිය

යුතුය. මෙහිදී නයිට්‍රජන් අඩංගු පොහොර වැඩිපුර යෙදීමෙන් වැළකිය යුතුය.

භාතියේ මුල් අවස්ථාවේදී භාතිය හඳුනාගැනීම සඳහා වගාව ආරම්භයේ සිටම සතියට වරක් බෝගය පරීක්ෂා කර බලා බිත්තර කැඳලි හා දළඹුවන් එකතුකර විනාශ කළ යුතුය. වගාව ආරම්භයේදීම මෙම පළිබෝධයාගේ පිරිමි සතුන් ආකර්ශනය වන පෙරමෝන උගුල් වගා ක්ෂේත්‍රයේ සංස්ථාපනය කිරීම මගින් ගහනය කොපමණද යන්න නිගමනය කළ හැකි අතර පළිබෝධයාගේ පිරිමි සතුන්ගේ ගහනය පාලනයවීමක්ද සිදු වේ.

භාතිය අවම මට්ටමක ඇති විට බඩඉරිඟු පැළවල ගොබය තුළට සියුම් වැලි, අළු වැනි දේ යෙදීම මගින් ද භාතිය පාලනය කර ගත හැකිය. එමෙන්ම කොහොඹ බීජ නිස්සාරකය වගාවේ මුල් අවධියේ භාවිතයෙන් පළිබෝධයින් විකර්ෂණය කිරීම මගින් භාතිය අඩු කරගත හැකිය. භාතිය උග්‍රව ඇති ක්ෂේත්‍රවල නව වගා ඇරඹීමේදී මෙම පළිබෝධයා සඳහා ධාරක නොවන තල වැනි ගාක සමඟ බෝග මාරුව කළ හැකිය. රනිල බෝග සමඟ අන්තර් වගාව සිදු කිරීමෙන්ද භාතිය පාලනය වන බව වෙනත් රටවල පර්යේෂණ මගින් පෙන්වා දී ඇත. කෘමි විකර්ෂක ගාක වර්ග බෝගය වටා සංස්ථාපනය කිරීමෙන්ද භාතිය අවම කරගත හැකිය.

පළිබෝධයාගේ පැතිරීම වැළැක්වීම සඳහා ආසාදිත ගාක කොටස් හා කිරිකරල් වෙන් පුද්ගල වලට ප්‍රවාහනය වැළැක්වීමද වැදගත්ය. භාතිය මුල් අවධියේදී නිර්දේශිත කෘමිනාශක භාවිතය මගින් භාතිය පාලනය කිරීමට පියවර ගත යුතුය. කෘමිනාශක යෙදීමේදී හෝගයේ වයස අනුව නිර්දේශිත කෘමිනාශක ප්‍රමාණය යෙදිය යුතුය. කෘමිනාශක යෙදීම සඳහා වඩාත් යෝග්‍ය වන්නේ සවස් වරුවය. එකම ක්‍රියාකාරීත්වය සහිත කෘමිනාශක අඩුණ්ඩව නොයොදා ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් එකිනෙකට වෙනස් කෘමිනාශක මාරුවෙන් මාරුවට යෙදිය යුතුය.

මෙවැනි ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රම භාවිතා කිරීම මගින් සේනා දළඹු උවදුර සාර්ථක ලෙස පාලනය කර ගැනීමට හැකිවනු ඇත.

තාක්ෂණික තොරතුරු ගෙන ආවේ,
කේ. එන්. සී. ගුණවර්ධන
ප්‍රධාන කෘෂි විද්‍යාඥ
ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන
ආයතනය, මහලුඑස්පල්ලම

තාක්ෂණික සම්බන්ධීකරණය
සනත් එම්. බණ්ඩාර
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
මාධ්‍ය සම්බන්ධීකාරක (කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව)
ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන
මධ්‍යස්ථානය, ගන්නෝරුව